

Maskuliinisuus ja missiokulttuuri: Reflektioita kriisinhallinnan arjesta

Elina Penttinen

Sukupuolentutkimuksen
yliopistonlehtori, Helsingin yliopisto

Elina.penttinen@helsinki.fi

Siviilikriisinhallinta

- Poliisitoimen, oikeusviranomaisten ja syyttäjälaitoksen, rajaturvallisuuden, tullihallinnon, vankeinhoitosektorin ja muun hallinnon kehittämistä tai laajaa kohdemaan turvallisuussektorin uudistamista.
- Tavoite vakauttaa maailman konfliktialueita. Kansainväliseen siviilikriisinhallintatoimintaan osallistumalla vahvistetaan sisäasiainhallinnon alaan kuuluvia valtion ydin- ja perustoimintoja.

SUOMEN OSALLISTUMINEN KANSAINVÄLISEEN SIVILIKRIISINHALLINTAAN

28. helmikuuta 2012

Siviilikriisinhallinnan asiantuntijat 119 , joista miehiä 73 ja naisia 46

Poliisi 34
RVL 2
Muu 7

UM

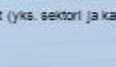
OM
Tuomari 4
Syyttäjä 4
Vankeinhoito 3
Muu 3

VM
Tulli 2
Väest.rek. 1

Muu julkishallinto 6

Muut (yks. sektori ja kansalaisjärjestöt) 44

UN 1, EU 113, OSCE 0, NATO 4, IHP 0, others 1

EUROOPPA JA ITÄ-KAUKASUS

EUSR 1
Georgia
EUMM 20
Moldova /Ukraina
EUBAM 1
Kosovo
EULEX 35

KANSAINVÄLISET JÄRJESTÖT

Euroopan neuvosto 1
Council of the EU 2
NATO HQ 2
UN DPKO 1

AFRIKKA

Amanii II EUPT 1
Kongon demokraattinen Tasavalta
EUPOL RD Congo 1
EUSEC RD Congo 1

LÄHI-ITÄ

Irak
EUJUST LEX 1
Palestiinalaisalueet
EUBAM Rafah 1
EUPOL COPPS 4
USSC Ramallah 1

AASIA

Afganistan
EUPOL 37
EUSR 1
Fin Emb 1
NATO 1
UN DPKO 1
ISAF 1
Kazakstan
EUSR 1

CMCFinland

Tavoite lisätä naisten osallistumista kriisinhallinnan asiantuntijatehtäviin

- Miten naisten määrän lisäämistä perustellaan
 - Tasa-arvon vuoksi
 - Parantaa mission tehokkuutta
 - Parantaa turvallisuutta (informaation saaminen, neuvotteluasema hankalissa tilanteissa)
 - Vähentää lieveilmiöitä
 - Naiset toimivat esikuvana paikallisille naisille
 - Paikallisten naisten oikeudet toteutuvat paremmin
 - Huolehtivat yleensä gender-advisor tehtävistä
 - Gender-koulutus

Mitä merkitystä sillä, että olet nainen on kriisinhallintatyön kannalta?

- Merkittävä rooli työyhteisön tunneilmapiirin ylläpitäminen kansainvälisessä työyhteisössä
- Vastuullinen toiminta missiokulttuurin keskellä
- Tunneäly ja hoksaaminen
- Kiinnostus paikallista kulttuuria kohtaan ja paikallisten ihmisten kunnioitus ja huomioonottaminen
- Intuitiivinen osaaminen, kyky toimia oikein
- Asiantuntijuus ei ole vain teknistä asiantuntijuutta vaan kykyä toimia oikein haastavissa tilanteissa olosuhteista huolimatta

Mikä tekee naisasiantuntijasta erityisen kriisinhallinnan arjessa

- Kiinnostus paikallista kulttuuria kohtaan ja paikallisten ihmisten kunnioitus ja huomioonottaminen
- Intuitiivinen osaaminen, kyky toimia oikein
- Asiantuntijuus ei ole vain teknistä asiantuntijuutta vaan kykyä toimia oikein haastavissa tilanteissa olosuhteista huolimatta

(Poliisi)Missiokulttuuri

- Kansainvälinen työyhteisö, byrokratia, rotaatiot
- Mahdollisuus irtiottoon ja seikkailuun, vaurauteen
- Stressaava ja myös vaarallinen työympäristö
- Edullinen alkoholi
- Rasistinen asenne paikallisväestöä kohtaan
- Homofobia
- Riskien otto

Tapahtui siellä jossakin..

- Korkeassa asemassa olevan suomalaisen naisasiantuntijan auto otettiin käyttöön hänen ollessa lomalla. Suomalaisella mieskollegalla oli ollut huonompi auto ja hän koki, että parempi auto kuuluu hänelle.
- Naiskollegan ollessa lomalla, hänen työhuoneensa vaihdettiin käytävän surkeimpaan huoneeseen, jossa ei ollut kunnollista työpöytää tai kaappia.

Tapahtui siellä jossakin

- Jotkut suomalaiset miehet kieltäytyivät tervehtimästä kun istuivat yhdessä vanhojen (armeija) kavereiden kanssa.
- Naisasiantuntija oli tyrmistynyt nähdessään mieskollegan tulevan niin voimakkaassa humalatilassa kotiin, että hän konttasi mäkeä ylös.

Miehiä naisia missiolla

- Seksuaalisten suhteiden merkitys työyhteisössä
 - Naisten lesboksi nimittely, jos ei suostu seksisuhteeseen mieskollegan kanssa
 - Naiskollegalle voidaan uskoutua
- Alkoholin käytön eroja
 - ”Jos ryypää niin ei kannattaisi ryypätä paikallisten kanssa”, alkoholin vaikutuksen alaisena ajaminen
 - Naiset usein hakeutuivat iltaisin urheiluharrastuksiin
- Turvallisuuden ymmärtäminen ja riskien karttaminen
 - 'Honey trap' kiristyksen mahdollisuus, tietty tarkkuus suhteessa paikallisväestöön

Missiokulttuurin korjaaminen

- Kriisinhallintatehtävät voivat olla turhauttavia kansainvälisen työyhteisön asettamien haasteiden, byrokratian, hitauden ja nopean rotaation vuoksi.
 - Mission junkie
- Voiko naisia lisäämällä muuttaa koko missiokulttuuria?
 - Kaikki naiset eivät ole luonnostaan joustavia ja empaattisia tai äärimmäisen ammattitaitoisia ja ammattiylpeitä.
- Minkälaista mieskuvaa rakennetaan, kun naiset kriisinhallinnassa nähdään erityisenä ratkaisuna missiokulttuurin ongelmiin?